

Har du koll på vad som händer på nätet?

Har du koll på vad som händer på nätet?

Vet du vem ditt barn pratar med på nätet, eller vad ditt barn får uppleva framför skärmen både på skoltid och i det egna hemmet? Inte? Du är inte ensam om den saken. Vi som vuxna är vana att det är vi som lär ut och visar våra barn och unga nya områden i livet. Internet är ett område där det är helt tvärt om. Där är det vi vuxna som är i underläge.

De flesta av våra ungdomar är i dag redan ifrån 6-7 års ålder knutna till någon av de många svenska ungdomssajter. Man räknar med att ungdomar idag har ca 40 vänner på hemmaplan och minst ett par hundra kompisar på nätet. Då blir det inte så svårt att räkna ut att Internet blir en självklar del av deras sociala vardag.

netscan.se

Kommunikation

- » Internet är perfekt att använda för att kommunicera med. På nätet är man anonym och du blir accepterad för vad du skriver och inte hur du ser ut eller vem du är. Du kan vara vem du vill och skriva vad du vill.
- » Chat, träffa nya kända/okända människor. www.snyggast.se, www.stallet.se , www.hamsterpaj.net, www.panfu.se ...
- » MSN, www.msn.se, ett program för att kommunicera med speciella personer. Här bjuder man in vilka personer som man vill prata med. Man kan ligga uppkopplad hur länge som helst och när du får ett meddelande så piper det till. Här kan man även skicka bilder på sig själv eller videofilmer.
- » Webbkameror har blivit populära så att man kan se den man kommunicerar med, här bör man tänka på att den som ser bilden kan spela in vad som händer och göra vad den vill med filmen.

Kommunikation, forts.

TÄNK PÅ FÖLJANDE

I och med Internet så har det blivit tuffare för de personer som idag blir mobbade, mobbarna kan följa ditt barn dygnet runt. Man skickar SMS, kontaktar personer via MSN eller lägger ut bilder på nätet om en viss person. Bilder som kan ha manipuleras med hjälp av ett bildprogram.

» Ur DN 22/3 2006

"Håll käften, jävla bitch"

Den som blir mobbad på internet kan aldrig känna sig trygg. "Inte ens på kvällen hemma i mitt eget rum fick jag vara i fred", säger Jessica, 12 år.

<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=531&a=530902>

» Ur Expressen 24/8 2003

Slogs ner efter chat på Lunarstorm

Den 12-årige pojken slogs till marken bakifrån på skolgården. Orsaken var ryktesspridning på chatten Lunarstorm.

<http://expressen.se/index.jsp?a=56492>

Vad finns på nätet

Det finns många ställen att besöka på nätet, några funderingar...

- » www.youtube.se
- » www.levandehistoria.com
- » www.levandehistoria.se
- » www.burkar.nu

Frågeställningar att arbeta runt

- » Hur har du förberett ditt barn på Internet?
- » Vem tycker du skall ta ansvar för ditt barns agerande på Internet? Varför?
- » Vem tycker du skall ta ansvar för ditt barns kompisar när de surfar på Internet hemma hos dig?
- » Hur agerar/reagerar du när du märker att ditt barn kommit in på "fel" sidor på Internet?
- » Johan får surfa 2 timmar/dag för sina föräldrar medan Rebecka bara får surfa 20 minuter. Vad tycker du är rimligt?

10 tips till föräldrar med surfande barn.

10 tips till föräldrar med surfande barn.

- » Internet är en plats för kunskap, umgänge, nöje och förströelse. Dessa tio tips ger dig som förälder stöd i vardagen – och om något otrevligt händer.
- » Kom ihåg att även när ditt barn vet mer om teknik och surfande än du själv så är det fortfarande du som har längst erfarenhet av det vanliga livets normer och regler, glädjeämnen och faror.

1. Följ med ditt barn ut på nätet

- » Det är bra både för ditt barn och för dig själv om ni gemensamt upptäcker Internet. Försök att tillsammans finna hemsidor som är roliga, spännande och passande. På det sättet grundläggs ett förtroende som gör det naturligt att prata om vad barnet upplever på nätet även när det blivit lite äldre.

10 tips till föräldrar med surfande barn.

2. Tala med ditt barn om Internet

- » Vuxna använder i huvudsak nätet i arbetet eller för nyttouppgifter som bankärenden eller för att boka en resa. Barn använder Internet för helt andra saker. Samtala om vad ditt barn gör. Be att få se favoritplatserna och fråga vad som är spännande, kul och fascinerande. Ta några timmars "prao" med ditt barn med jämna mellanrum. Låt dig inte avskräckas och var inte fördomande.

3. Uppmuntra till en bra samtalston även på Internet

- » Mycket av barns och ungdomars användning av Internet handlar om kommunikation och att umgås online med kompisar och bekanta, t.ex. från klassen eller handbollslaget. Men nätets anonymitet gör det lätt att testa gränser och skriva saker som man aldrig skulle säga öga mot öga. Det kan leda till konflikter och sårade känslor som kanske inte skulle ha uppstått om man kommunicerade i verkliga livet.
- » Betona vikten av att inte skriva vad som helst på nätet. En bra regel är att bemöta andra som man själv vill bli bemött. Uppmana ditt barn att alltid tänka efter en gång till innan man publicerar eller postar något på nätet.

10 tips till föräldrar med surfande barn.

4. Uppmana ditt barn att vara återhållsamt med personlig information

- » Många webbplatser uppmanar besökarna att dela med sig av personlig information, ofta för att få tillgång till innehåll och tjänster. Det finns även webbplatser vars innehåll helt bygger på besökarnas bidrag av t.ex. fotografier. Det är viktigt att ditt barn är medvetet om hur och när det förmedlar personlig information eller använder webbkamera. Många glömmer att Internet är globalt och publicerar t.ex. en bild för de närmaste kompisarna utan att tänka på att alla Internetanvändare har möjlighet att både se, kopiera och sprida bilden vidare.
- » En enkel regel är att bestämma att ditt barn inte utan ditt godkännande lämnar ut information som hemadress, skola, telefonnummer, lösenord eller fotografier av sig själv.

10 tips till föräldrar med surfande barn.

5. Låt inte ditt barn ensamt träffa okända som det fått kontakt med på Internet

- » Internet är en positiv mötesplats för att lära känna andra och skaffa nya vänner. För att undvika otrevliga och kanske även farliga situationer är det viktigt att ditt barn inte träffar okända personer utan att vara i sällskap med föräldrar, vänner eller andra som barnet känner väl sedan tidigare. Ett eventuellt möte bör ske på en allmän plats där det finns andra människor närvarande.

6. Lär ditt barn att informationen på Internet inte alltid är sann eller objektiv

- » Barn använder nätet för att göra skoluppgifter, för att lära mer och för att hitta fakta om sina intressen. Informationsmängden är enorm och det är viktigt att ta del av den med urskillning. Prata om källkritik med ditt barn och visa på olika sätt att kontrollera uppgifter eller vem som står bakom en hemsida.

10 tips till föräldrar med surfande barn.

7. Var inte för kritisk mot ditt barns nyfikenhet

- » Ditt barn kommer säkerligen att möta hemsidor med material som både du och barnet finner stötande. Exempel kan vara pornografi och rasism. Kom ihåg att det är naturligt att vara nyfiken och vilja söka upp "förbjudna sidor". Ta tillfället som en möjlighet att diskutera och kanske sätta upp regler. När ditt barn blir äldre förändras behoven och barnets rätt till information ökar, samtidigt som förmågan till kritiskt tänkande utvecklas.

8. Rapportera information och händelser som du bedömer vara olagliga

- » Om ditt barn stöter på material eller utsätts för meddelanden via e-post eller chatt som det reagerar starkt emot är det upp till dig som förälder att försöka bedöma om detta är olagligt eller inte. Om du uppfattar det som olagligt rekommenderar vi att du gör en polisanmälan. Också material som upplevs som skadligt eller olämpligt kan det finnas anledning att rapportera vidare, antingen till din Internetoperatör eller till någon som arbetar med frågor om barn och Internet. Det är viktigt att du som vuxen kan och vill hjälpa till i en sådan situation.
- » Tänk på att spara bevis på det inträffade. Radera därför inte e-post eller loggfiler. Polisen når du på www.polisen.se

10 tips till föräldrar med surfande barn.

9. Tekniska lösningar kan vara ett stöd att hantera Internet

- » Det finns sätt att kontrollera och begränsa barns surfande. Genom att använda webbläsarens loggverktyg kan man se vilka hemsidor som besökts, och genom filter kan man stoppa åtkomsten till vissa sidor. Dessa sätt har sina brister och går att påverka eller komma runt. Var medveten om att dessa lösningar kan uppfattas som ett intrång i barnets integritet och kan radera ett förtroendefullt samtal kring Internet.
- » Ett enklare tips för den som vill ha en icke-teknisk lösning är att placera datorn i ett öppet rum i hemmet där man lättare har överblick och kan prata om det som sker.
- » På länkarna nedan kan du läsa mer om säkerhet på Internet.
<http://www.surfalugnt.se>
<http://www.pts.se/sv/Internet/Internetsakerhet>

10 tips till föräldrar med surfande barn.

10. Kom överens om hur Internet ska användas

- » Bestäm tillsammans i er familj vilka regler som ska gälla. Använd gärna vår guide som stöd:
 - Hur behandlar man personlig information? (Namn, adress, telefonnummer, lösenord, bilder, webbkamera, e-post osv.)
 - Hur uppträder man mot andra, t.ex. vid chatt, i e-post, med Messenger-program?
 - Vilken typ av webbplatser och aktiviteter är acceptabla att besöka/delta i?
 - Hur förhåller man sig till information och kontakter på nätet?
 - Hur länge och vilka tider på dygnet får man använda Internet?

- » Uppmuntra gärna till diskussion i barnets skolklass. Det är naturligtvis en fördel om det finns gemensamma regler, i klassen eller i skolan, om hur Internet ska användas.

